

קיצור הדף היומי

יום שני, ב' בטבת תשפ"ב

תענית • כד

הבדל בין חסידי בבל לתקיפי א"י.

חסידי דבבל ר"ה ור"ח כשהצטרפו לגשם נתכנסו להתפלל

תקיפי דא"י צנועין- כרבי יונה ביקש שק לקנות תבואה, יצא ועמד במקום צנוע ועמוק ד'מעמקים קראתך ה', נתכסה בשק וביקש רחמים ובא מטר, כשהגיע לביתו אמר שלא קנה, דעכשיו שיורד מטר תוזל התבואה,

- ר"מ בנו, בית הנשיא ציערוהו. ביקש על קבר אביו, וכשעברו שם נעמדו רגלי סוסיהם עד שקבלו ע'ע שלא יצירוהו,
- ב. ר"מ לריב"א: עשירי בית חמי מצערים אותי, קללם שיענו והענו, א"ל: שדוחקים אותו לפרנסתם, בירכם שיעשירו והתעשרו, א"ל: אין אשתי חנה מקובלת עלי, בירכה שתתייפה ונתייפתי, א"ל: שמתגאה עליו ביופייה, והחזרה לשחרותה,

ב' תלמידים לפני רי"צ ב"א, ביקשו שיברכם שיחכימו

א"ל איני נענה בתפילתי כבתחילה [לא רצה להטריח המקום]

ג. ריב"א למד אצל רידמ"י, עזבו ולמד לפני רב אשי. וכשגרס שמואל, דהשולה דג מהים בשבת, כיון שיבש בו כסלע חייב.

ריב"א דווקא בין סנפיריו מקום חיותו,

שאלו ר"א מדוע לא הזכיר זאת בשם ריב"א, וא"ל אני הוא,

ועזב את ר"י דמ"י, דמי שלא חס על בנו וביתו היאך יחוס עליו,

בנו- שפעם אחת שכר פועלים והעריב, אמרו לו שהם רעבים,

אמר לתאנה הוציא פירותייך ויאכלו, ואכלו, אדהכי בא אביהם

א"ל שלא יקפידו שהזדמן לו מצווה ועד עכשיו התעכב,

א"ל שהקב"ה ישביעו כמו שהשביעם בנו וסיפרו לו המעשה,

א"ל בני, הטרחת קונך להוציא תאנה פירותיה שלא בזמנה -

יאסך שלא בזמנו.

ביתו שהיתה יפה, שראה לאחד שניקב הגדר להביט ביופיה

וקיללה שובי לעפרך, ואל יכשלו בך בני אדם.

חמור דר"י דמן יוקרת הושכר כל יום והוחזר כשעליו מעות

וכשהחסירו או הותירו לא זז, וכשפעם שכחו סנדלים עליו לא

הלך, ורק כשלקחום חזר.

• אלעזר איש בירתא כל פעם שראוהו גבאי צדקה ברחו ממנו שנתן

כל שהיה לו, פעם כשראוהו הולך לקנות נדוניא לבתו, ברחו

ממנו רדף אחריהם והשביעם במה עוסקים א"ל ביתום ויתומה,

אמר להן העבודה שקודמין לבתי. נתן להם כל מה שהיה בידו

נשאר לו זוז אחד קנה חיטי ושם באוצר חיטים, כששאלה

אשתו לבתו מה הביא, אמרה לה כל מה שהיה לו זרק לאוצר

ולא הצליחה לפתוח השער שהכל נתמלא חיטים,

כשסיפרה לו ביתו, א"ל העבודה! הרי הן הקדש עליך ואין לך בהן

אלא כאחד מעניי ישראל. שלא להנות ממעשה ניסים

א. ר"י הנשיא גזר תענית, ביקש ולא בא מטר.

אמר: כמה הבדל יש משמואל ליהודה בן גמליאל אוי לי בכך!

חלשה דעתו ובא מטר.

ב. בית הנשיא גזרו תענית, ורק בבוקר הודיע **לר"ל**.

א"ל ר"י אפי' שלא ידעו מאתמול נגררים אחריהם

ג. בבית הנשיא גזרו תענית ולא בא מטר.

שנה להם אושעיא קטן שבחברים: והיה אם מעיני העדה נעשתה

לשגגה, משל לכלה, כל זמן שענייה יפות כל גופה א"צ בדיקה,

ואם לאו צריך. וכן בית הנשיא רשעים וא"צ לבדוק שאר העם.

באו עבדיו ורמו סודר בצוארו, וציערוהו.

אמרו בני עירו: עזבוהו, שגם אותנו הוא מצער וכיון שראינו שכל

דבריו לשם שמים לא אמרנו לו דבר ועזבנוהו, גם אתם עזבוהו.

ד. רבי גזר תענית ולא בא מטר. אמר אילפא מוריד הגשם ובא מטר.

שאלו למעשיו א"ל שדר בכפר דחוק שאין להם יין לקידוש

ולהבדלה, וטרח להביאם להוציאם יד"ח.

ה. רב גזר תענית ולא ירד, אמר ש"צ, מוריד הגשם וירד מטר,

שאלו למעשיו א"ל שמלמד תינוקות לבני עניים כבני עשירים, וכל

מי שאינו יכול איני לוקח ממנו מאום ומחילות של דגים יש לי

ומי שלא רוצה לקרוא אני משחדו ומפייסו עד שבא וקורא.

ו. ר"ג גזר תענית, ביקש רחמים ולא בא מטר.

אמר: קחו לנחמן וחבטוהו מהגדר לארץ חלשה דעתו, ובא מטר.

ז. רבא גזר תענית, ביקש רחמים ולא בא מטר.

שאלוהו שר"י גזר תענית וירד גשם מיד

א"ל כל משנת ר"י בנזיקין, ואני בו' סדרים.

וכשר"י הגיע לעוקצין, התקשה לרוב עומקם

ואני שונה בעוקצין י"ג ישיבות או י"ג פנים.

ואילו ר"י, שלף מנעל אחד ובא מטר

ואנו צווחים כל היום ואין משגיח אלא שאין הדור יפה בעיני ה'.

ח. ר"י ראה שמזלזלים בלחם הבין שיש שובע נתן עיניו ונהיה רעב

אמר לשמשו שיוציאו סמוך לשוק וראה כנופיא סביב תמרים

הנמכרים להבין שרעב בעולם, שלף מנעל אחד, ובא מטר

וכשבא לשלוף הנעל השניה, בא אליהו וא"ל אי תשלוף השניה,

יחרב העולם,

ר"מ בן דבת שמואל ראה מלאכים שממלאים הספינה בחול

ומוכרים סולת, א"ל לא לקנות מזה שמעשה ניסים הוא, למחר

באו ספינות חיטים מפרזינא והסתיים הרעב.

ט. רבא הזדמן להגרונאי, גזר תענית ולא בא מטר. ביקשם ללון

בתעניתם, למחרת שאלם אם ראו לחלום, וא"ל ר"א מהגרונאי

קראתי בחלומי: שלום טוב **לרב** טוב מריבון טוב שמטובו

מטיב לעמו, הבין שזה עת רצון וביקש רחמים ובא מטר.

י. רבא הלכה אדם שבעל נכרית, ומת. כשנשמע הדבר אצל

המלך רצה לצער את רבא, א"ל איפרא הורמיז אמו דשבור לא יהיה

לך עסק עם היהודים שכל מה שמבקשים ניתן להם וכן

כשמבקשים גשם. א"ל משום שזמן מטר הוא אדרבה יבקשו

עתה בימי תמוז וביקשה מרבא ביקש ולא נענה, אמר לפניו:

רבש"ע! פעל פעלת בימיהם בימי קדם, ואנו בעינינו לא ראינו!

בא מטר עד שנשפכו מרזבי צפורי לחידקל. הזהירו אביו בחלום:

שישנה מקום שינתו, למחר ראה שחתכו שדים מיטתו,

יא. ר"פ גזר תענית, חלש ליבו טעם מעט וביקש ולא נענה,

גיחך עליו רנב"א אולי יטעם עוד, נתבייש ר"פ חלשה דעתו וירד מטר